

Тема: Символічність образів Мавки й дядька Лева – уособлення духовності й краси. Мати Лукаша й Килини – антиподи головній героїні Мавці в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня»

МЕТА: сформувати власне розуміння авторського задуму, реалізованого в образах та картинах «Лісової пісні», з'ясувати їхнє значення, допомогти учням розкрити образи твору; розвивати творчу уяву, навички ідейно-художнього аналізу драматичних творів, уміння характеризувати й зіставляти образи, визначати засоби характеротворення, проводити аналогії з реальним життям; сприяти розвитку комунікативних умінь; виховувати потяг до прекрасного, гуманістичні ідеали, любов до природи, культуру почуттів, прагнення до творчої самореалізації особистості.

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання 1. "Незакінчене речення"(письмово).

1. Драматична поема – це ...
2. Жанр твору "Лісова пісня" Лесі Українки - це ...
3. Драма - феєрія це ...
4. В основу "Лісової пісні" лягли спогади...
5. Твір за структурою має...
6. До світу міфологічних істот належать...
7. До світу людей належать ...

III. СПРИЙНЯТТЯ І ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

(Виділений матеріал законспектувати у зошит)

До написання "Лісової пісні" Леся Українка готувалась все життя. Цей твір вона вклала "цвіт душі" і вилила зі свого серця "те, що не вмирає". Це не звичайна драма, це - драма-пісня, ніжна, як голос сопілки, пісня волинського замріяного лісу, зворушлива, глибока, мудра.

Образ Мавки

Мавка – лісова русалка, дочка лісового царя

В Мавці гармонійно злилися духовне багатство і зовнішня краса. Великі очі, що грають різними кольорами, розкривають її швидко і глибоке сприйняття

дійсності, вразливу і добру душу. Довгі коси і зоряний вінок на голові, любов до квітів свідчать про неабиякий естетичний смак, нестримний потяг до прекрасного. **Мавка – це символ кохання і вічно молоді весни.** Все прекрасне в неї асоціюється з чудовою музикою весни, яку почула від Лукаша. Глибоке і самовіддане кохання до Лукаша – найкращий цвіт її душі. Мавка – це маленька часточка природи, яка вимагає до себе дбайливого ставлення. **Леся Українка наділила Мавку співучою, подібною до дзюрчання струмка, мовою, дала їй прекрасну вроду. Вона розуміє мову дерев, квітів.)**

Образ Мавки є символом ідеальної, гармонійної людини, яка узгоджує свої потреби із законами природи, пізнає світ через своє «я», живе любов'ю до людини і здатна на самопожертву в ім'я людини, вона має «в серці те, що не вмирає». Отже, Мавка є втіленням всього доброго, гарного, світлого, є втіленням вимріяного щастя.

Переглянути відеоролик «Останній монолог Мавки»:

<https://www.youtube.com/watch?v=kB8n-Q3HCRs>

Мати Лукаша й Килина

Мати Лукашева - рідна сестра Лева. Вона, вдова, бажаючи своєму синові щастя, стала рабинею загальноприйнятої, породженої суспільством думки про власність як про єдине щастя.

Ця ж біда спіткала й **Килину**. Залишившись вдовою з двома дітьми, вона піклувалась перш за все про те, як їх нагадувати, одягнути, як утвердити для них "авторитет" серед людей. І в погоні хоч за якими-небудь матеріальними статками, за найнеобхіднішим для існування своїх дітей вона також загубила свої духовні

скарби, а може. навіть не змогла їх і придбати за тієї безперервної турботою про хліб насущний.

Риси характеру Мавки та Килини:

Мавка

1. Міфічна істота
2. Романтична
3. Волелюбна
4. Гармонійна
5. Щира
6. Вірна
7. Добра та чемна
8. Благородна натура

Килина

1. Молода вдовиця
2. Заздрісна
3. Хазяйновита
4. Хитра й підступна
5. Жадібна
6. Бідність духовного світу
7. Прагнення до збагачення
8. Дріб'язкова та нещира

Дядько Лев

Образ дядька Лева

В образі дядька Лева Леся Українка втілила мудру, із знанням законів природи людину, яка уміла використовувати дари природи, бо жила й діяла у злагоді з її законами. Дядько Лев — це духовно багата особистість, образ, що символізує велич і красу нашого народу.

Леся Українка писала цей образ з реального волинського селянина Лева Скулинського з с. Немічного. Дядька Лева поважають всі, прислухаються до його порад. Він багато знає і має великий життєвий досвід. Він людина честі, йому вірять як реальні, так і казкові образи. Таку повагу він заслужив тим, що був людиною слова, порядною і мудрою.

Дядько Лев "дуже добрий з виду", у нього "довге волосся білими хвилями спускається на плечі з-під сивої шапки-рогатки", на ньому світлий, ясно-сивого кольору полотняний одяг, що свідчить і про високий естетичний смак тих, хто цей одяг робив, і про високий естетичний смак тих, хто його носить. Змальований світлими фарбами зовнішність дядька Лева гармоніює з душевною його красою та з ніжною красою лісового куточка.

В образі дядька Лева Леся Українка втілила мудру, із знанням законів природи людину, яка уміла використовувати дари природи, бо жила й діяла у злагоді з її законами. Дядько Лев — це духовно багата особистість, образ, що символізує велич і красу нашого народу.

Лукаш

Лукаш — лагідний, щирий хлопець, з повагою він ставиться до старших, з любов'ю — до дядька Лева. Але дитяча нерозвиненість душі не дає йому змоги зрозуміти значення того нового, що надає його життю зустріч з надзвичайним коханням. *Нерішучість, залежність від матері — зворотний бік його характеру, ніжної вдачі. Конфліктів він уникає навіть в уяві.* Коли Мавка питає його, чому він сам не знайде собі жінки, він відповідає так, що стає зрозумілим: а що як мати не прийме його вибору? Закохавшись у Мавку, Лукаш ставиться до їх зустрічі, як до приємного сну, і не робить подальших кроків.

У драмі-феєрії Лукаш — ще зовсім молодий, гарний, чорнобривий, стрункий парубок. Ніжний спів його сопілки порушив лісову тишу й сповнив ліс світлом і теплом. Почувши його мелодію, уся природа пробудилася, неначе при сході сонця.

У весняному лісі Лукаш зустрівся з лісовою красунею Мавкою. Спалахнуло перше кохання молодих сердець, і від їхнього щастя забувало все довкола.

Спочатку Лукашеве кохання було палким і щирим: він захоплюється вродою Мавки, захищає її від переслідувань Перелесника, кидається в ніч за світлячками, щоб прикрасити ними розкішні коси коханої. Але все це швидко минає. Любов Лукаша не витримує перевірки буденщиною, і він врешті-решт погоджується на шлюб із моторною вдовою Килиною, яку підшукала йому мати. Така пасивність парубка цілком відповідає добре знайомим Лесі Українці звичаям поліського села, де за жениха все вирішували його батьки.

Не маючи вольового характеру, Лукаш легко піддається впливові обставин. Він намагається виправдатися перед зрадженою ним Мавкою. Найбільша біда Лукаша в тому, що він сам не розуміє, який має творчий дар — його гра на сопілці нікого не залишає байдужим. Поряд із змінами у поведінці Лукаша змінюється і

його мова: із лагідної й поетичної вона стає різкою, навіть брутальною: «Ай дай спокій! Не маю часу»,— кидає він засмучений Мавці, яку занাপастив.

IV. Актуалізація опорних знань, умінь і навичок.

Завдання 2.

Завдання на встановлення відповідності

Зав'язка		пробудження Мавки
Розвиток дії		кохання Мавки й Лукаша; зрада Лукаша
Передкульмінація		смерть Мавки
Кульмінація		Мавка перетворюється на вербу
Розв'язка		смерть Лукаша

Завдання 3. За цитатною характеристикою відгадати героя:

- «Дуже молодий хлопець, гарний, чорнобровий, стрункий, в очах є щось дитяче...»
- «...Як дівчина..ба ні, хутчій, як панна,бо руки білі, і сама тоненька.»
- «Уже старий чоловік, поважний і дуже добрий з виду..»
- «Молода повновида молодиця, у червоній хустці...намисто дзвенить дукачами на білій пухкій шиї..»
- «Їм така невістка не до мислі...

Вони не люблять лісового роду...»

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1) Виписати цитати до образів Мавки, Килини, Лукаша та дядька Лева (по три цитати до кожного образу) .

2) Переглянути фільм «Лісова пісня»:

<https://www.youtube.com/watch?v=W2ttQkuegb8&t=3s>